

TEORIE A DĚJINY FILMU A AUDIOVIZUÁLNÍ KULTURY
OBOROVÝ TEST 2018 – varianta B

Příjmení		Studijní kombinace	
Jméno		Vlastnoruční podpis	
Osobní číslo			
Počet bodů celkem		Opravit	

Pište prosím každou odpověď jen na ten list papíru, na kterém je otázka, případně na další volný list, který opět podepíšete a přiložíte k příslušnému listu, kde je otázka.

1. Jaký je rozdíl mezi *promítáním* filmu a jeho *vysíláním*? (1 bod)
2. V čem spočívá výhoda multiplexů ve srovnání s jednosálovými kiny? (2 b)
3. Kdo jsou *youtuberi* a jaké je jejich postavení v současné audiovizuální kultuře? (3 b)
4. Co se snažíme zjistit, uvažujeme-li o *fotogenických* rysech filmového obrazu? (2 b)
5. Budeme-li ve filmu analyzovat *mizanscénu*, jaké jeho vlastnosti nás budou zajímat? (3 b)
6. Čím se liší *jízda kamery* od *panorámování*? (2 b)
7. V čem spočívá rozdíl mezi *diegetickým* a *nediegetickým* zvukem? Uveďte příklad. (2 b)
8. Čím se zabývá *sémiotika*? (1 b)
9. Pojem *syžet* představuje události, jež ve filmu vidíme a slyšíme, a to v pořadí, v jakém je vidíme a slyšíme. Pojem *fabule* představuje naši mentální rekonstrukci událostí zprostředkovaných *syžetem* v jejich příčinných a chronologických souvislostech, takže *fabule* začíná vždy nejstarší událostí a končí událostí nejnovější. Zvolte si jeden z následujících filmů, krátce popište jeho *syžet* a poté jeho *fabuli*. (4 b)

Přes kosti mrtvých (Agnieszka Hollandová)

Tátova volha (Jiří Vejdělek)

Tlumočník (Martin Šulík)

Vražda v Orient expresu (Kenneth Branagh)

Wind River (Taylor Sheridan)

TEORIE A DĚJINY FILMU A AUDIOVIZUÁLNÍ KULTURY OBOROVÝ TEST 2018 – varianta B

Příjmení		Opravil	
Jméno		Počet bodů za část teoretickou	

10. Označte níže tvrzení, která jednoznačně vyplývají z následujícího textu: (3 b)

Umělecké dílo může působit nestravitelně, ba dokonce odpudivě, neboť vyvolává v pozorovateli pocit strachu nebo vědomí viny, anebo stupňuje prožívání těchto pocitů. Může tak působit i proto, že znovu oživuje potlačená přání, nebo že ve vědomí pozorovatele znovu vyvolává nevyřešené rozpory, a konečně i proto, že umělec spíše zdůrazňuje, než zakrývá skutečnost, že svět kolem nás je v troskách, a pocit, že nejsme asi zcela bez viny na jeho zničení. Naproti tomu nás jiná umělecká díla přitahují a uspokojují, neboť zobrazují pokojný, zdravý, bezpečný, neporušený a nezničitelný svět, protože nám pomáhají řešit naše vlastní problémy, to znamená, že je ukazují jako řešitelné, a proto neškodné.

Arnold Hauser, *Filosofie dějin umění*, Praha, Odeon 1975, s. 67

- I dílo, které působí nestravitelně nebo odpudivě, může být dílem uměleckým.
- Jen takové dílo, které vyvolává strach a působí odpudivě, můžeme nazvat uměleckým.
- Někteří umělci akcentují pocit, že jsme se podíleli na zničení světa.
- Pouze zdravá díla, která zobrazují bezpečný a nezničitelný svět, lze nazvat uměním.
- Svět kolem nás je v troskách.
- Úkolem každého uměleckého díla je uklidňovat pozorovatele a řešit jeho problémy.
- Umělecká kritika je povinna pranýřovat nezdravé a odpudivé umění.

11. Jaký význam může mít v souvislosti s audiovizí adjektivum *širokoúhlý*? Spojte je s vhodnými substantivy. (2 b)

12. Podle jakých znaků můžeme definovat žánr *westernu*? (2 b)

13. Z čeho povstala kampaň #MeToo, co je jejím obsahem a jak ovlivnila filmový průmysl? (3 b)

14. Vyberte si dvě z následujících internetových adres a napište, jaké služby svým uživatelům poskytují (2 b):

ČSFD.cz
FDb.cz
filmovyprehled.cz/cs

imdb.com
ZÓNA *** netuctové filmy (nejen) na DVD

15. Vyberte si jeden z následujících časopisů, charakterizujte jeho obsah a napište, jak často vychází: (3 b)

Cinepur, Film a doba, Iluminace, Kino-Ikon

16. V květnu 2018 se v Brně odehrál pilotní ročník festivalu *Serial Killer*. Zaškrtněte, na co se tento nový festival zaměřuje: (1 b)

- na dokumentární snímky z produkce veřejnoprávních televizí
- na filmy inspirované komiksem
- na filmy o masových a sériových vraždách
- na filmy žánru noir
- na kriminální filmy a detektivky
- na televizní a online seriálovou tvorbu ve střední a východní Evropě

TEORIE A DĚJINY FILMU A AUDIOVIZUÁLNÍ KULTURY OBOROVÝ TEST 2018 – varianta B

Příjmení		Jméno	
----------	--	-------	--

17. Navrhněte periodizaci dějin české kinematografie od počátků do současnosti, návrh stručně zdůvodněte. (3 b)
18. Co byl *kočovní kinematograf*? (1 b)
19. Co se v československé kinematografii změnilo po vydání dekretu prezidenta Edvarda Beneše z 11. srpna 1945 o opatřeních v oblasti filmu? Do kdy platnost tohoto dekretu trvala? (3 b)
20. Objasněte pojem *budovatelský film* a jmenujte jeden příklad takového snímku. (2 b)
21. Objasněte pojem *trezorový film* a uveďte příklad. (2 b)
22. Jaké osudy mohly potkat české a slovenské filmové tvůrce po nástupu normalizace? Uveďte příklady. (3 b)
23. Jmenujte alespoň tři filmy režiséra Miloše Formana a pokuste se stručně vystihnout jejich myšlenkové poselství. (3 b)
24. XXI. mezinárodní filmový festival v Cannes měl před padesáti lety, v roce 1968, zvláštní průběh. Co se tehdy na festivalu přihodilo? Jak tento festivalový ročník zasáhl do dějin české kinematografie? (2 b)

TEORIE A DĚJINY FILMU A AUDIOVIZUÁLNÍ KULTURY OBOROVÝ TEST 2018 – varianta B

Příjmení		Jméno	
----------	--	-------	--

25. Přiraďte k sobě filmy, jejich režiséry a autory literárních předloh: (2 b)

a) <i>Démanty noci</i>	h) František Vláčil	o) Arnošt Lustig
b) <i>Marketa Lazarová</i>	i) Jan Němec	p) Bohumil Hrabal
c) <i>Odcházení</i>	j) Jaromil Jireš	q) František Hrubín
d) <i>Ostře sledované vlaky</i>	k) Jiří Menzel	r) Ladislav Fuks
e) <i>Romance pro křídlovku</i>	l) Juraj Herz	s) Milan Kundera
f) <i>Spalovač mrtvol</i>	m) Otakar Vávra	t) Václav Havel
g) <i>Žert</i>	n) Václav Havel	u) Vladislav Vančura

26. V kterém roce začala vysílat *Československá televize*? (1 b)

- a) 1918 b) 1953 c) 1968 d) 1993

27. Co byl *Československý filmový týdeník*? (1 b)

28. Zaškrtněte důvod, proč bývá film *Občan Kane* pokládán za mezník ve vývoji filmové řeči: (1 b)

- a) Díky uplatnění hloubky ostrosti divák souběžně sleduje paralelní děje v předním plánu i v pozadí scény.
 b) Obraz byl snímán rychlostí 48 okének za sekundu.
 c) Poprvé se na plátně objevil Marlon Brando.
 d) Poprvé byl v celovečerním filmu využit barevný systém Technicolor.
 e) Poprvé zde byl použit 70mm formát Todd-AO s šestikanálovým stereofonním magnetickým zvukem.

29. Vyberte si jeden z následujících seriálů, charakterizujte jeho žánr, postavy a děj: (3 b)

Bohéma
Dabing Street
Dům z karet (House of Cards)
Kancelář Blaník

Most (Bron/Broen)
Sedmilhářky (Big Little Lies)
Trpaslík

30. Vyberte si jednu z následujících minisérií a napište: (3 b)

- a) Která televize dílo produkovala?
 b) O čem vypráví jeho první a o čem druhý díl?
 c) Jak dílo přijali diváci a jak kritika?

Dukla 61 (David Ondříček), *Marie Terezie* (Robert Dornhelm), *Metanol* (Tereza Kopáčková)

TEORIE A DĚJINY FILMU A AUDIOVIZUÁLNÍ KULTURY OBOROVÝ TEST 2018 – varianta B

Příjmení		Opravil	
Jméno		Počet bodů za část historickou	

31. Vyberte si jednu z následujících institucí a napište, co je jejím posláním: (2 b)

- a) Česká filmová a televizní akademie
- b) Filmová a televizní fakulta VŠMU
- c) Filmová a televizní fakulta Akademie múzických umění v Praze (FAMU)
- d) Národní filmový archiv
- e) Slovenský filmový ústav
- f) Státní fond kinematografie

32. Kolik milionů diváků přišlo v uplynulém roce 2017 do českých kin? (1 b)

- a) 9,57 b) 15,23 c) 23,15 d) 44,25

33. Přiřaďte filmy k režisérům a národním kinematografiím: (2 b)

- a) *Bláznivý Petříček* (Pierrot le fou)
 - b) *Kanály* (Kanał)
 - c) *Lid dosud prosí* (Még kér a nép)
 - d) *Nákupčí perli* (Скуплячи перья)
 - e) *Rekonstrukce* (Reconstituirea)
 - f) *Stíny zapomenutých předků* (Тіні забутих предків)
 - g) *Tisícročná včela*
 - h) *Tramvaj do stanice Touha* (A Streetcar Named Desire)
- i) Aleksandar Petrović
 - j) Andrzej Wajda
 - k) Elia Kazan
 - l) Jean-Luc Godard
 - m) Juraj Jakubisko
 - n) Lucian Pintilie
 - o) Miklós Jancsó
 - p) Sergej Paradžanov
 - q) Francie
 - r) Maďarsko
 - s) Polsko
 - t) Rumunsko
 - u) Slovensko
 - v) Srbsko
 - w) Ukrajina
 - x) USA

34. Přiřaďte k sobě filmy, režiséry, festivaly a ceny: (1 b)

- a) *Křižáček*
- b) *Nedoťkej se mě* (Nu ma atinge-ma)
- c) *Zloději* (Manbiki kazoku)
- d) Adina Pintilie
- e) Hirokazu Kore'eda
- f) Václav Kadrnka
- g) MFF v Berlíně
- h) MFF v Cannes
- i) MFF v Karlových Varech
- j) Křišťálový glóbus
- k) Zlatá palma
- l) Zlatý medvěd

35. Ze seznamu vyberte jeden film, který jste viděl(a), a navrhnete pro něj upoutávku (trailer): popište tři scény, které byste do něj zařadil(a). (3 b)

Dunkerk (Christopher Nolan)
Měsíc Jupitera (Jupiter holdja)
Psí ostrov (Wes Anderson)

Chlapi nepláčou (Alen Drljević)
Western (Valeska Grisebach)

TEORIE A DĚJINY FILMU A AUDIOVIZUÁLNÍ KULTURY OBOROVÝ TEST 2018 – varianta B

Příjmení		Počet bodů za glosu	Počet bodů za překlad
Jméno		Opravili	

36. Z následující osmice si vyberte jeden film, který jste viděl(a), a napište k němu na druhou stranu tohoto listu kritickou glosu v rozsahu 250–300 slov. Pokud jste žádný z těchto filmů neviděl(a), úkol vynechejte. (5 b)

a) <i>Backstage</i> (Andrea Sedláčková)	e) <i>Hmyz</i> (Jan Švankmajer)
b) <i>Bajkeři</i> (Martin Kopp)	f) <i>Kvarteto</i> (Miroslav Krobot)
c) <i>Čiara</i> (Peter Bebjak)	g) <i>Po strništi bos</i> (Jan Svěrák)
d) <i>Hastrman</i> (Ondřej Havelka)	h) <i>Únos</i> (Mariana Čengel Solčanská)

37. Následující text přeložte do českého nebo slovenského jazyka. Pište jen na tento, případně na volný list. (20 b)

Akira Kurosawa turned to contemporary themes in a series of postwar films, several of them highly acclaimed, before returning to a period setting with *Rashomon*. In this context one can better appreciate Kurosawa's remark that there would have been more meaning for him had he received a prize for a film about present-day Japan – he mentioned as an example *Bicycle Thieves*.

Rashomon may be regarded as the premiere work of an art cinema to start off the second half of the century. Though its setting in a ruined temple in an indeterminate past time (twelfth century in the source story) and other aspects of the film gave ample evidence to read it as an allegory, far more significant was its narrative method – the telling of an incident of a rape by five different people, with no effort by the filmmaker to reconcile the conflicting versions, to arrive at a single “truth”. The method was not entirely novel – *Citizen Kane*, for one example, had different characters narrating their views on Charles Foster Kane's life, with an ambiguous ending – but it spoke with particular force in postwar Europe and North America (as well as Japan), where many were declaring their retreat from ideology in favor of an existential avoidance of big “truths”. The film's sentimental ending, in which its common man hero, the simple woodcutter, takes home an abandoned baby, also responded to a desire for humanistic action in the face of indeterminacy.

The director returned to the outdoors with *Seven Samurai*, an epic period film and a rousing adventure tale about a beleaguered village that gathers a small band of warriors to defend against marauding brigands. (The original film was more than three hours long; a less impressive version with more than an hour cut out also circulates). Kurosawa's rise to prominence employed a regular company of performers; two who became internationally known were Toshiro Mifune (b. 1920), who portrayed wild characters in the bandit of *Rashomon* and the imposter samurai in *Seven Samurai*, and Takashi Shimura, who played the contemplative figures of the dying bureaucrat in *Ikiru* and the samurai leader of *Seven Samurai*.